

UZASADNIENIE

W dniu 30 marca 2012 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał decyzję nr (...) umarzającą postępowanie prowadzone na podstawie art. 8 ustawy prawo energetyczne w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego istniejącej odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej w zakresie przyłącza tymczasowego oraz przyłącza docelowego w celu przyłączenia obiektu do sieci elektroenergetycznej (...) Sp. z o.o.

Prezes oparł przedmiotową decyzję na następujących ustaleniach i rozważaniach.

W trakcie postępowania administracyjnego – prowadzonego w przedmiocie sporu dotyczącego odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej - ustalono, że punktem spornym jest kwestia nabycia od (...) sp. z o.o. służebności przesyłu na terenie należącej do powoda nieruchomości położonej w W. przy (...) i związana z tym kwestia posadowienia docelowego stacji transformatorowej. Wobec istnienia kwestii spornej organ administracji zawiesił postępowanie i wezwał (...) do wystąpienia do sądu powszechnego z powództwem o ustalenie nabycia służebności przesyłu w drodze zasiedzenia. Dalej w uzasadnieniu wskazano, że w dniu 10 października 2011 r. (...) poinformował o zawarciu między stronami umowy ustanowienia służebności przesyłu. Z kolei w dniu 5 stycznia 2012 r. (...) poinformował o zawarciu między stronami umowy przyłączenia nieruchomości do sieci. W tych okolicznościach Prezes URE umorzył postępowanie jako bezprzedmiotowe. (k. 4 – 6)

Od tej decyzji powodowie odwołali się do Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wnosząc o jej uchylenie w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucili nierozpoznanie istoty sprawy i bezpodstawne uznanie postępowania za bezprzedmiotowe. Jak podnieśli powodowie, wielokrotnie sygnalizowali oni, że operator wymusił ustanowienie służebności, ale URE za każdym razem udaje, że w ogóle tych sygnalizacji nie dostrzega. Zdaniem powodów poprzez wymuszanie ustanowienia służebności zainteresowany blokował usunięcie kolizji, powstałej z powodu posadowienia przez operatora bez podstawy prawnej stacji miejskiej w budynku skarżących (Hotel (...)). W ocenie powodów zainteresowany narusza obowiązki wynikające z prawa energetycznego albowiem narzuca im uciążliwe warunki umów, bez spełnienia których operator nie pozwala na usunięcie kolizji i ponowne przyłączenie budynku do sieci. Zainteresowany, jako monopolista, nie powinien przymuszać odbiorców do niekorzystnych rozporządzeń ich mieniem. Takie działanie powinno być rozpatrywane pod kątem naruszanie warunków koncesji. Prezes URE ma obowiązek monitorowania funkcjonowania systemu elektroenergetycznego w zakresie warunków przyłączenia podmiotów do sieci i ich realizacji, co oznacza, że kompetencja Prezesa obejmuje także etap wykonawczy, a nie kończy się z chwilą zakończenia okresu sprzed zawarcia umowy o przyłączenie. W przypadku stwierdzenia praktyk monopolistycznych Prezes powinien zwrócić się o interwencję do UOKiK. Konkludując, powodowie podnieśli, że kompetencja URE nie jest ograniczona wyłącznie do badania faktu zawarcia umowy nazywanej umową o przyłączenie. W przypadku pozytywnego stwierdzenia tego faktu URE nie może się uchylać od wszechstronnej analizy sprawy i automatycznie delegować sprawę do rozpatrzenia przez sąd powszechny. Żaden przepis nie ogranicza kompetencji URE do rozstrzygania faktu zawarcia umowy. Rolą URE jest przeciwdziałać nadużyciom i z powyższych względów URE nie powinno było umarzać postępowania bez wyjaśnienia stanu faktycznego i merytorycznego rozpoznania zaistniałego sporu. (k. 8 – 11)

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podniósł m. in., że powodowie nie wskazali przepisu zawierającego kompetencję Prezesa URE do rozstrzygania w przedmiocie umów już zawartych. W jego ocenie brak jest takiego przepisu. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w dotychczasowym orzecznictwie sądów powszechnych. (k. 21 – 23).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 lutego 2011 r. do Prezesa URE wpłynęło pismo W. L., A. L., T. L. i L. L., które stało się podstawą wszczęcia w dniu 21 marca na podstawie art. 8 ustawy Prawo energetyczne postępowania administracyjnego w sprawie

rozstrzygnięcia sporu dotyczącego odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej budynku hotelu (...) położonemu w W. przy (...).

Dowód: wniosek powodów z dnia 3 lutego 2011 r. (k. 1 – 3 akt adm.)

W trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego ustalono, że punktem spornym jest kwestia nabycia przez (...) Sp. z o. o. służebności przesyłu na terenie należącej do Powoda nieruchomości i związana z tym kwestia posadowienia docelowego stacji transformatorowej. Biorąc pod uwagę, iż była to jedyna kwestia sporna między stronami Prezes URE postanowił w dniu 7 lipca 2011 r., znak: (...) zawiesić postępowania administracyjne i wezwał (...) Sp. z o. o. do wystąpienia do sądu powszechnego z powództwem o ustalenie nabycia służebności przesyłu na nieruchomości Powoda w drodze zasiedzenia.

Dowód: pismo (...) sp. z o.o. w W. z dnia 11 lutego 2011 r. (k. 9 – 11 akt adm.)

postanowienie w przedmiocie zawieszenia postępowania (k. 175- 177 akt adm.)

W dniu 8 sierpnia 2011 r. podpisana została w formie aktu notarialnego umowa ustanowienia służebności przesyłu.

Dowód: akt notarialny Rep A nr (...) (k. 183 – 190)

Biorąc pod uwagę powyższe Prezes URE podjął zawieszone postępowanie administracyjne postanowieniem z dnia 25 października 2011 r., znak: (...)

Dowód: postanowienie w przedmiocie podjęcia postępowania (k. 194 – 194v. akt adm.)

Pismem z dnia 5 stycznia 2012 r. (...) Sp. z o. o. poinformował o zawarciu umowy przyłączenia nieruchomości do sieci. Do pisma dołączył kopię tymczasowych warunków przyłączenia wraz z umową z dnia 13 kwietnia 2011 r. o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej placu budowy przy (...) w W. a także kopię warunków przyłączenia zasilania docelowego wraz z umową z dnia 14 listopada 2011 r. o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej budynku przy (...) w W..

Dowód: pismo (...) sp. z o.o. w W. z dnia 5 stycznia 2012 r. (k. 218 akt adm.)

warunki przyłączenia nr (...) (k. 219 – 219 v. akt adm.)

umowa o przyłączenie do sieci z dnia 13 kwietnia 2011 r. (k. 221 – 223 akt adm.)

warunki przyłączenia nr (...) (k. 225 – 227 akt adm.)

umowa o przyłączenie do sieci z dnia 14 listopada 2011 r. (k.228 – 232 akt adm.)

Biorąc pod uwagę powyższe Prezes URE wydał w dniu 8 lutego 2012 r. decyzję znak: (...) umarzającą postępowanie administracyjne.

Dowód: decyzja z dnia 8 lutego 2012 r. (k. 4 – 6)

Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zgromadzonym w sprawie dokumentom; ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest bezzasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był w zasadzie bezsporny. Powodowie nie kwestionowali faktu zawarcia umowy ustanowienia służebności przesyłu ani faktu zawarcia dwóch umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej przedmiotowej nieruchomości

Powodowie nie kwestionowali również faktu, że zawarte umowy dotyczą należącej do nich nieruchomości oraz że wskutek ich zawarcia zniknęła kolizja blokująca inwestycję. Na żadnym etapie postępowania nie podniesiono zarzutu, iż ww. umowy zostały zawarte przez osoby nieposiadające tytułu prawnego do a) placu budowy i b) budynku.

Zgodnie z art. 8 ust 1 ustawy Prawo energetyczne w sprawach spornych dotyczących m. in. odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, a także w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony.

W ocenie Sądu powołany przepis art. 8 pr. energetycznego nie przyznaje Prezesowi URE kompetencji do orzekania w przedmiocie umów już zawartych. W tym zakresie Sąd podziela w całości ugruntowane i jednolite poglądy judykatury.

W wyrokach: z dnia 12 września 2003 r. (I CK 504/01) oraz z dnia 7 października 2004 r. (III SK 56/04) Sąd Najwyższy przyjął, że art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego umożliwia ukształtowanie w drodze decyzji administracyjnej warunków umowy jeszcze nie zawartej, wobec nie dojścia stron tej umowy do porozumienia. Oznacza to, że Prezes URE nie może orzekać w sprawach dotyczących umów już zawartych.

Podzielając wykładnię omawianego przepisu dokonaną przez Sąd Najwyższy i uznając, że Prezes URE nie ma jurysdykcji w sprawach umów już zawartych przyjąć należy, że Prezes UOKiK nie ma uprawnień do zmieniania, na wniosek strony, postanowień umowy. W powołanym wyżej wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2003 r., I CKN 504/01, stwierdzono, że ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne nie zapewnia odbiorcom energii pełnej ochrony, jakkolwiek celem jej jest również przeciwdziałanie negatywnym skutkom naturalnych monopolii (art. 1 ust. 2). Zgodnie z art. 8 ust. 1 Prezes Urzędu Regulacji Energetyki rozpoznaje spory dotyczące ustalania warunków świadczenia usług, odmowy przyłączenia do sieci czy odmowy zawarcia umowy. Przyszły odbiorca energii może w postępowaniu przed Prezesem URE domagać się ustalenia treści umowy i w tym zakresie droga postępowania cywilnego jest wyłączona. Prezes URE nie ma jednak jurysdykcji w sprawach dotyczących umów już zawartych. W trybie art. 8 umowy nie można dochodzić nakazania zmiany takiej umowy nawet wtedy, kiedy odbiorcy narzucone zostały wskutek stosowania praktyki monopolistycznej uciążliwe warunki umowy. Właściwym i jedynie uprawnionym organem do rozpoznania tego rodzaju zarzutu jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (a w dalszym postępowaniu właściwe sądy), na podstawie przepisów ustawy antymonopolowej.

Skoro w niniejszej sprawie strony bezspornie zawarły umowy o przyłączenie do sieci energetycznej, to biorąc pod uwagę ww. jednolite i ugruntowane stanowisko judykatury jak i przepis art. 8 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne nie ulega wątpliwości, iż Prezes URE nie posiadał kompetencji do rozstrzygania kwestii spornych wynikających z tychże zawartych umów. Stąd postępowanie administracyjne, jako bezprzedmiotowe, należało umorzyć na zasadzie art. 105 § 1 k.p.a. Decyzja Prezesa URE odpowiada więc prawu.

Jedynie na marginesie można zauważyć, że z żądaniem zgłoszonym w niniejszym postępowaniu powodowie – zgodnie z przytoczonym wyżej stanowiskiem Sądu Najwyższego - powinni raczej zwrócić się do UOKiK, który na podstawie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprawniony do przeprowadzenia kontroli zawartych umów pod kątem możliwości wykorzystania nadużywania pozycji dominującej przez (...) sp. z o.o. w W..

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 479 indeks 53 § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 14 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z dnia 3

października 2002 r.) zasądzając solidarnie od powodów, którzy przegrali proces w całości, na rzecz pozwanego kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Malinowska